

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1003/2021
07.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Љиљана Вијук, адвокат из ..., ради издржавања мал. детета, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 439/20 од 19.11.2020. године, у седници одржаној дана 07.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 439/20 од 19.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици П2 404/19 од 15.09.2020. године, ставом првим изреке, разведен је брак парничних странака закључен ...1994. године, у Ставом другим изреке, заједничка деца- ћерке парничних странака мал. ВВ, рођена ...2009. године и мал. ГГ, рођена ...2011. године, поверене су на самостално вршење родитељског права мајци АА и одређено је пребивалиште деце на адреси пребивалишта мајке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени као отац да на име свог доприноса за издржавање малолетне деце ВВ и ГГ плаћа месечно износ од по 12.000,00 динара за свако дете (укупно 24.000,00 динара), почев од 15.09.2020. године, на начин ближе описан у том делу изреке. Ставом четвртим изреке, уређен је начин одржавања личних односа малолетне деце и туженог-оца, на начин ближе описан у том делу изреке. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да доприноси издржавању заједничке пунолетне деце ДД и ЋЋ у месечном износу од по 12.000,00 динара за свако дете. Ставом шестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 439/20 од 19.11.2020. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке (одлука о доприносу оца-туженог за издржавање малолетне деце).

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност другостепене пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14) у вези члана 208. Породичног закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП-а, с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди. Према члану 407. став 1. ЗПП, ревизија се не може изјавити због учињене битне повреде одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног члана, а ни због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак ...1994. године у коме је рођено четворо заједничке деце ДД (рођена 1994. године), ЂЂ (рођен 1998. године) малолетна ВВ (рођена ...2009. године) и малолетна ГГ (рођена ...2011.године). Заједница живота странака је престала 2019. године, када су по договору родитеља сва деца остала да живе са тужиљом-мајком у новосаграђеној кући, а тужени се иселио и живи у старој кући (куће су стечене за време трајања брака). Поред ове две куће парничне странке су током трајања брачне заједнице стекле и три стана које издају у закуп, а месечну закупнину од 290 евра деле на два једнака дела. Тужилца (рођена ...1972. године) завршила је вишу школу, по занимању је професор ... и запослена је у ОШ „ЕЕ“ где месечно остварује зараду од око 63.800,00 динара. До појаве корона вируса повременим радом у школи ... остваривала додатни месечни приход од око 7.000,00 – 15.000,00 динара. Режијски трошкови за кућу у којој живи са децом месечно износе 90.000,00 динара. Тужени (рођен ...1970.године) завршио је средњу ... школу и власник је приватне фирме „ЖЖ“ где има пријављену зараду од 31.800,00 динара. Утврђено је да тужени добровољно доприноси издржавању мал. деце износима од по 7.500,00 динара, месечно. Тужени је здрав и радно способан. Мал. ВВ и мал. ГГ похађају основну школу и тренирају Парничне странке немају друге законске обавезе издржавања. Утврђено је да је за подмирење месечних потреба мал. ВВ и мал. ГГ довољан износ од по 26.830,00 динара, узимајући у обзир узраст деце, школске и ваншколске активности, као и трошкове хигијене, обуће и одеће. Суд је, осим о потребама мал. деце и могућностима родитеља да стичу зараду, водио рачуна и о минималној суми издржавања у смислу члана 160. став 4. Породичног закона, коју периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, која је у време доношења првостепене пресуде износила 26.830,00 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је побијеном пресудом утврђена висина обавезе туженог да доприноси издржавању малолетне деце на начин како је то одређено нижестепеним пресудама.

Наиме према одредби члана 68. Породичног закона-ПЗ („Службени гласник РС“, број 18/05...6/15) право је али и дужност родитеља да се старају о деци, док према члану 154. став 1. истог закона дете има право на издржавање од оба родитеља. Висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања како то прописује члан 160. став 2. истог закона, док могућност родитеља, као дужника издржавања зависи од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његових личних потреба, али и обавезе издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање (члан 160. став 3. ПЗ).

Правилно су нижестепени судови применили одредбу члана 160. ПЗ, којом су прописани начин и услови под којима се одређује износ издржавања - према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања (које зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања), при чему се води рачуна о минималаној суми издржавања, као и одредбу члана 162. став 3. истог закона која прописује да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ - дужник издржавања, а све у најбољем интересу малолетне деце у складу са чланом 6. и 266. ПЗ.

Супротно наводима ревизије правилно је одмерена висина доприноса којим ће тужени-отац учествовати у издржавању мал. ВВ и мал. ГГ. С тога су без утицаја наводи ревизије којима се указује на повреду одредбе члана 162. став 2. Породичног закона, јер је обавеза издржавања утврђена на износ који је виши од 50% његових редовних новчаних примања, чиме је угрожена његова егзистенција. Наиме, сагласно члану 162. ПЗ поверилац издржавања може по свом избору захтевати да висина издржавања буде одређена у фиксном месечном новчаном износу или у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања. Само ако је висина издржавања одређена у проценту њена висина по правилу не може бити мања од 15%, нити већа од 50% редовних месечних новчаних примања дужника издржавања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање. У конкретном случају висина издржавања није одређена у процентуалном, већ у фиксном новчаном износу, па се досуђени износ процентуално не упоређује са редовним месечним примањима туженог.

Нису од утицаја на доношење другачије одлуке наводи ревизије туженог да учествује у издржавању своје деце плаћањем других трошкова поред алиментације и да му плаћањем алиментације (у укупном износу од 24.000,00 динара за двоје мал. деце) за сопствене потребе не преостаје довољно новца. Наиме, појединачно досуђен износ издржавања мал. деце од по 12.000,00 динара, за свако дете је испод минималне суме издржавања (160. став 4.ПЗ). Потребе детета су континуиране и неопходно је да буду задовољене свакодневно, па одређен и континуиран мора бити и допринос родитеља који је дужник издржавања, јер родитељ који се стара о детету мора да има сталан и сигуран извор прихода како би био у могућности да организује несметано и сигурно задовољавање свих дететових потреба. Уколико је у могућности, нема сметњи да тужени, поред доприноса одређеног судском одлуком, доприноси издржавању своје пунолетне и малолетне деце и на начин на који наводи у ревизији (деци понекад купи оно што им је потребно), али то представља вид добровољног давања, па се не може захтевати да се једнострано добровољно давање претвори у законску обавезу и тражи његово урачунавање. Досуђеним износом задовољавају се основне потребе мал. деце, а преостала средства за подмирење њихових потреба обезбедиће мајка-тужилац, која је такође дужна да доприноси њиховом издржавању, која је то чинила и до сада, и то не само новцем, већ и свакодневном бригом и родитељском пажњом.

Наводи ревизије туженог су без утицаја на другачију одлуку, с обзиром на године старости туженог, висину прихода коју остварује из радног односа у својој приватној фирми и допунске приходе које остварује од закупнине станова, његове стамбене прилике, као и да нема обавезу издржавања других лица, а посебно имајући у

виду да је издржавање малолетне деце дужност родитеља. Наводи ревизије којима се указује да тужени има обавезу да издржава и сина који је пунолетан нису од утицаја јер чињенице од значаја за пресуђење и докази за утврђење тих чињеница морају бити истакнути до закључења расправе, а најкасније и под условима из члана 372. став 1. ЗПП у жалби. Тужени је радно способан и здрав (није указао на било какву тегобу у том смислу) и стога дужан да активира своје могућности и уложи додатни напор да на све дозвољене начине обезбеди средства за издржавање мал. ВВ и мал. ГГ, што је његова законска обавеза које се не може ослободити, сходно одредбама члана 167. став 2. Породичног закона. С тим у вези указивање у ревизији да је туженом доношењем овакве пресуде угрожена егзистенција није убедљиво у ситуацији када у току поступка није предложио, нити приложио суду доказе на околност да је спречен да се радно ангажује и остварује приходе.

Осталим наводима ревизије оспорава се утврђено чињенично стање и оцена изведених доказа због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић